

Setkání

BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ

květen 2022 / ročník XXXII

**Rozhovor
s P. M. Rupnikem**

**Miloslav kardinál Vlk
trochu jinak**

**Učitelé Biskupského
gymnázia na pouti
za sv. Mikulášem**

FESTIVAL RODIN

Všichni jsme jedna rodina!

Nové Hradky

11. 6. 2022 | 9.00 - 17.00

Mše sv. s otcem biskupem

Přednášky Prof. Martina Weise

Samostatný program pro mládež a děti

Adorace Nejsvětější svátosti

Oběd formou pikniku (z vlastních zásob)

Odpolední program pro děti i dospělé

mj. Teatr Víti Marčička

Festival se koná pod záštitou Františka Talíře, 1. náměstka hejtmána Jihočeského kraje

Festival Rodin – všichni jsme jedna rodina!

Pastorační středisko Biskupství českobudějovického vás srdečně zve na Festival Rodin do NOVÝCH HRADŮ k zakončení Roku rodiny. Sejdeme se v sobotu 11. června v 9:00 v Nových Hradech, kde v kostele sv. Petra a Pavla bude slavena mše sv. s otcem biskupem. Pak následuje program pro děti, mládež i dospělé. Oběd bude formou pikniku (z vlastních zásob). Poté bude následovat představení Divadla Víti Marčička a spousta her a zábavy pro celou rodinu, které zajišťuje město Nové Hradky. Nebude chybět ani koncert. Těšíme se na vás! Další informace na webu Prolidi.online.

Martina Füstová

Obsah

Festival Rodin – všichni jsme jedna rodina!	2
Editorial	3
Je potřeba se na tyto výjevy dívat tak trochu jako děti.	4
Katedrálu zdobí „VÝJEVY Z APOKALYPSY“	6
Noc kostelů	7
Tapisérie, královské umění pro reprezentaci svatyně Boží	8
V & V (Vodňanské Velikonoce)	10
Veliká plyšová ryba z Ukrajiny	10
Konference pro rodinu a o rodině	11
Něžné doteky skrze eucharistii	11
Personalia	11
Slovo života pro děti	12
Učitelé z biskupského gymnázia se vydali za svatým Mikulášem	14
Biskupské gymnázium a církevní základní škola pomáhají	15
Slavnostní bohoslužba ke cti bl. Karla I.	16
Nepomuk: Mše za sv. Jana a bl. Karla I.	17
Miloslav kardinál Vlček trochu jinak	18
Oblátská pomoc Ukrajině	20
NOVÁ KNIHA: Návesní kaple jižních Čech a přilehlé Moravy I.	21
Extrémní křížová cesta byla letos extrémní	22
Nová expozice ve Svatojánském muzeu v Nepomuku	23
Arciděkanství Nepomuk má nově vybavený hudební sál	24
Vzpomínkové setkání v Českém Krumlově	24
Sečteno! 491 489 Kč	24

Měsíčník AKTUALITY – SETKÁNÍ

Vydává Biskupství českobudějovické

Kontakt: Biskupská 4, 370 01 České Budějovice,
e-mail: setkani@bcb.cz

Redakční rada: JUDr. Jan Kotous – předseda,
P. Dr. Zdeněk Mareš Th.D., Mgr. Ondřej Doskočil, Th.D.

Šéfredaktor: Ing. Petr Samec, Dr.

Grafika a sazba: Zuzana Prokopová

Tisk: Inpress a.s., České Budějovice

Evidenční číslo MK ČR E 6603

ISSN 1212-8074

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů a nezodpovídá za obsah inzerce.

Uzávěrka příštího čísla je 10. 5. 2022

Vážení odběratelé, náklady na výrobu jednoho čísla činí 25 Kč. Příspěvek na ně můžete formou daru pro diecézi na účet Biskupství českobudějovického u UniCredit Bank, a.s., č. ú.: 1387924949/2700, variabilní symbol: 11. Účtárna biskupství na vyžádání vystaví doklad o daru pro daňové účely.

Foto na titulní straně: P. Marko Ivan Rupnik při proslovu o tapisériích v katedrále sv. Mikuláše - více v článku na straně 6;

Foto: Iva Horáková / Člověk a víra.

Společné foto učitelů z Biskupského gymnázia u hrobu sv. Jana v Efesu. Více informací i obrázků v článku na straně 14.

Foto: archiv Martina Marsíka

Editorial

Vážení a milí čtenáři,

držíte v rukou nové číslo časopisu Setkání, což je prostředek a také možnost, jak se dozvědět něco víc o putování naší místní církve. Každé nové číslo tohoto diecézního časopisu značí krůček vpřed. Připomínáme si různé události ve společenství církve, slavíme, vzpomínáme, ale také plánujeme, kudy a jak budeme dál kráčet – pochopitelně vždy s vědomím, že občas se potvrdí moudrost našich předků, když říkali: „Člověk míní, Pán Bůh mění“. Není těžké si toto uvědomit, byť třeba i válka na Ukrajině se nás týká nepřímo.

Dovolím si vyznat se z jednoho mého pocitu, který zakouším každoročně o Velikonoční vigilií, když jáhen oznamuje: „*I této dnešní noci může opětovně zaznít radostná zpráva, prostupující již přes celá staletí a tisíciletí až do naší přítomnosti: Ježíš Kristus byl vzkříšen. Radujme se a jásejme! Aleluja!*“ To je přesně ta chvíle, kdy pocituji, ne snad škodolibost, ale spíše soucit vůči těm, kdo tolik touží a snaží se, aby Ježíšovo mrtvé tělo zůstávalo dál v zapečetěném hrobě, aby zpráva o vítězství Ježíše Krista nad smrtí byla vytlačena kamsi do ústraní. Naštěstí nelze tuto radostnou zvěst zastavit. Znova a znova bude znít, znova se můžeme radovat a mít naději. Tak jako Ježíš vstoupil přes pevně zavřené dveře večeradla, může dnes vstupovat i do našich životů; a nejen našich, nýbrž i do života těch, kdo ho – po příkladu apoštola Tomáše – odmítají se slovy: „*Dokud neuvidím, neuvěřím.*“

Do této velikonoční doby zapadá i měsíc květen, který patří k těm nejkrásnějším měsícům v celém roce a je nazýván „**měsícem mariánským**“. Jsme pozváni k tomu, abychom také pamatovali na přítomnost Panny Marie v Církvi a její mimořádnou úlohu v dějinách spásy. Ona dala světu Spasitele, ona stála pod křížem, ona se modlila spolu s apoštoly v očekávání příchodu Ducha svatého. I když se o tom nezmiňují evangelia, vždy bylo velmi živé přesvědčení v křesťanské tradici, že právě ona se jako první radovala ze vzkříšení svého Syna; vždyť kam jinam měly směřovat kroky zmrtvýchvstalého Ježíše, než právě ke své milované matce, která je i naší nebeskou Matkou.

Kéž i naše kroky směřují v tomto čase k Marii, kterou celé generace před námi vzývali v překrásných litaniích jako „*Těšitelku zarmoucených, Uzdravení nemocných a Pomocnici křesťanů.*“

P. Dr. Zdeněk Mareš, Th.D.

Napište redakci

Vážení čtenáři, uvítáme vaše názory a reakce na příspěvky v časopisu Setkání. Zapojit se můžete také formou diskusních příspěvků k jednotlivým nabízeným tématům, a to sdělením vlastního názoru či osobní zkušenosti.

Vaše reakce a příspěvky posílejte na e-mailovou adresu: setkani@bcb.cz, nebo na adresu redakce: Redakce časopisu Setkání, Biskupská 4, 370 01 České Budějovice

„Je potřeba se na tyto výjevy dívat tak trochu jako děti.“

Rozhovor s P. Marko Ivanem Rupnikem, S. J. po slavnostní instalaci tapisérií obrazového cyklu „Výjevy z Apokalypsy“ v českobudějovické katedrále sv. Mikuláše. Podrobný životopis patera Rupnika najdete v březnovém vydání časopisu Setkání.

P. Marko Ivan Rupnik, S.J. hovořil v katedrále sv. Mikuláše; Foto: Iva Horálková / Člověk a víra

Co vás jako kněze a teologa motivovalo k tomu, že jste se začal zabývat výtvarným uměním?

Je to posláním. Již od mládí jsem se zabýval malířstvím, vystudoval jsem Akademii výtvarných umění, kam mě poslali jezuité. Nebyla to má iniciativa, ani jsem to nechtěl, ani o to nežádal, byl jsem poslán. Později jsem svá díla začal představovat na různých světových výstavách. Viděl jsem ale, že umění je zároveň i jedno nebezpečí. A tak jsem se ho vzdal, obětoval jsem to Bohu, přestal jsem malovat, maloval jsem jenom v mé mysli, v mém srdci. A to až do chvíle, kdy mě papež Jan Pavel II. zavolaal, abych umělecky zrealizoval kapli ve Vatikánu. Tehdy mě zavolala církev. Nezáleželo na tom, jestli chci nebo ne, zavolala mě církev, tak jsem na tom pracoval.

Vaše tvorba nese prvky umělecké stylizace, které připomínají ikonopisectví. Čím to, že jste si právě takové umělecké pojetí vybral?

II. vatikánský koncil řekl, abychom se nechali inspirovat církevními otci, to je církevními spisovateli 1. tisíciletí, které církev považuje za zvlášť závazné pro víru. Na svých studiích jsem se zabýval styly románským, raně byzantským a raně gotickým, protože tato období mají liturgický jazyk či liturgické vyjadřování. Domnívám se, že by bylo potřeba, abychom se v této dnešní době nechali opět inspirovat právě těmito styly a znovu se vrátili k této liturgické a symbolické mentalitě.

Ve světě jsou známy především Vaše mozaiky, zatímco v budějovické katedrále se jedná o tapisérie. Jak hodnotíte tento – i pro Vás zcela unikátní – počin?

Pan biskup byl velmi odvážný, ale také viděl dál, protože teologicky je tapisérie velmi silné vyjádření, komunikuje mnoho věcí, které žádné jiné umění takto nedokáže. Myslím si, že je vhodná pro obnovu starověkých kostelů, protože tento způsob vyjadřování není násilný a nic neničí. Je to pro mě nová zkušenost a jsem přesvědčen, že je to cesta, která se otevře i jinde, a právě České Budějovice jsou tím prvním experimentem.

Co vás přivedlo k tomu, že jste přijal pozvání výtvarně zpracovat téma s tak složitým teologickým obsahem, jakým je Apokalypsa?

Prvním důvodem bylo, že se jednalo o Českou republiku, která mě spojuje s postavou páteru Špidlíka, ke kterému mám velkou úctu, a proto, o cokoliv mě bude žádat Česká republika, jsem ochoten to udělat.

Kniha Zjevení neboli Apokalypsa má liturgický jazyk. Nejedná se o text plný konceptů, ale obrazů. Já se již mnoho let zabývám právě Apokalypsou, ale nikdy předtím jsem neměl tak výjimečnou příležitost jako zde v Českých Budějovicích, abych představil tuto knihu jako syntézu celých dějin spásy. Uvedu příklad. Podívejte se na tuto tapisérii: dveře nebe se otvírají, vidíme trůn, Všemohoucího spolu s beránkem, který je zraněný, ale stojí, a je cele natočen k Otci, což vyjadřuje, že Bůh řídí svět svým beránkem.

Vedle máme výjev, na kterém Abrahám obětuje Izáka. Abrahám díky tomuto gestu pochopil, co znamená být otcem, ne podle přirozenosti, ale podle Boha. Třetí výjev představuje

P. Rupnik v rozhovoru podrobněji popsal tuto tapisérii: vedle velkého obrazu z Apokalypsy (Janovo vidění skrze otevřenou bránu nebes) jsou tři menší výjevy, které hovoří o mučednictví, ale zároveň o vítězství (Abrahám obětuje Izáka; Zatčení Ježíše; Ukamenování Štěpána);

Foto: Iva Horálková / Člověk a víra

Krista v momentě, kdy je zatčen, kde se obětuje on jako be-
ránek a říká: „Já jsem“. Čtvrtý výjev zobrazuje ukamenování
Štěpána. Takže vedle velkého obrazu z Apokalypsy jsou na
boku tři malé výjevy, které hovoří o mučednictví, ale zároveň
o vítězství.

**Jaký je váš vztah k naší zemi, kromě toho, že jste vnímán
jako jeden z největších obdivovatelů kardinála Špidlíka,
jehož sarkofág ve velehradské bazilice zdobí Vaše mo-
zaika?**

V České republice jsem byl již mnohokrát. Cestuji po různých
zemích a nikdy jsem neměl žádný pocit nacionalismu, ale
vždy jsem cítil sympatie k různým národům nebo národnos-
tem. Od doby, kdy jsem začal navštěvovat tuto zemi, jsem
vnímal, že je ale v tomto národě něco zvláštního, a to mě
zajímalo. To zvláštní se nedá popsat, dalo by se to přirovnat
např. k tomu, že jenom vy máte zvláštní písmeno „ř“, které se
nedá jednoduše vyslovit a je jenom vaše. A takto, obrazně
řčeno, je v tomto národě ukryto něco jedinečného, co mě
velmi oslovuje.

Jaké jsou vaše další plány a na čem právě pracujete?

Teď pracujeme na jednom projektu pro Brazílii, který bude-
me realizovat na čtyřech stranách jedné baziliky. Celkem se
jedná o asi 15 000 metrů čtverečních. První rok se nám po-
dařilo dokončit 4 tisíce metrů čtverečních, a ještě máme tři
strany. Je to velmi náročná práce.

**Co vzkážete našim čtenářům i všem, kteří budou obdivo-
vat obrazový cyklus výjevů z Apokalypsy?**

Aby si nekladli příliš mnoho otázek, co tyto výjevy znamenají,
ale aby se na ně dívali tak, jako se dívají děti. To znamená,
nechat, aby k nim ten výjev hovořil, a nepředcházet tu kon-
templaci již našimi představami. Kristus preferoval hovořit
v podobenstvích, protože vyprávění v podobenstvích má
několik vrstev a každý v tom může uvidět jinou věc. Každý
výjev může vyvolat jinou představu, tzn. může se vztahovat
k různým skutečnostem života, a proto je potřeba se na tyto
výjevy dívat tak trochu jako děti.

Snažím se v těchto dílech pokorně opakovat Krista, protože,
„jestliže se nestanete jako děti, nevejde do Božího království“.
Před mnoha lety jsem zrealizoval mozaiku v kryptě veliké ba-
ziliky Otce Pia z Pietraciny ve městě San Giovanni Rotondo
v Itálii. Po delší době jsem se vrátil zpět na toto místo, abych
se sám trochu modlil. Vstoupil jsem do krypty, nějakou dobu
jsem se modlil, a pak slyším za sebou jednu ženu, která začala
plakat. Po 20 minutách jsem za ní šel a zeptal se jí, jestli po-
třebuje pomoc. Žena byla obrácena k jedné ze scén mozaiky,
která představovala Martu, jak slouží Kristu, a Marii, která mu
myje nohy a líbá je. Tato paní mi řekla: „Já nepláču, protože
se necítím dobře, ale proto, že tato mozaika hovoří o mém ži-
votě. Ani já, ani můj manžel jsme nebyli praktikující křesťané.
Přesto jsme se vzali v kostele. Po nějaké době měl můj manžel
jednu hroznou autonehodu, a teď je absolutně nehybný. Chtěl,
abychom si v této situaci vzali na pomoc jednu zdravotní pečo-
vatelku, která by se o něho starala. Ale já jsem mu řekla, že jsem
jeho žena, že se budu o něho starat já. Dnes musím říct, že je tato
služba opravdu těžká, ale já ji dělám s velkou láskou. Když jsem

dnes viděla tento obraz, uvědomila jsem si, že já každý den umý-
vám Kristovo tělo, myji samotného Krista. Tato chvíle mi změnila
život.“ Takže vidíte, že jeden obraz může hovořit do různých
situací a skutečností každého člověka různým způsobem.

**Jak prožíváte současnou válku mezi Ruskem a Ukraji-
nou, které jsou přece dva křesťanské národy?**

V třetí kapitole knihy Genesis je řečeno, že zlo vstoupilo do
světa. A to, co zlo převrátilo, jsou vztahy. My křesťané jsme
voláni k tomu, abychom svědčili o vztahu, a také se osvo-
bozovali od toho, co si myslíme, že nás může spojoval, ale
nespojuje nás. Často jsme přesvědčeni, že to, co nás oprav-
du spojuje, jsou pokrevní vztahy, ale není to pravda. Co nás
opravdu spojuje, je křest. Jako křesťané jsme povoláni svědčit
o novém vztahu mezi námi. V první světové válce, u velké
řeky Soča, slavil jednoho dne jeden italský kněz mši svatou
s italskými vojáky a modlili se za vítězství v bitvě. Na druhé
straně řeky slavil zase jeden rakouský kněz mši svatou a mod-
lil se společně s Rakušany, Slováky, Slovinci a Chorvaty i on
za vítězství v bitvě. Poté bitva začala. Svědkové říkali, že řeka
byla zbarvena krví a vojáci se zabíjeli mezi sebou. Všichni byli
katolíci. Naše národnosti mají každá své barvy, ale tyto barvy
nemají absolutní hodnotou. To, co má absolutní hodnotu,
a co nás může opravdu spojit, je křest a víra.

Ptal se Dr. Zdeněk Mareš

*z italštiny přeložil P. Zdeněk Gibiec, rektor Diecézní-misijního
mezinárodního semináře REDEMPTORIS MATER*

**CENTRO
VELEHRAD
V ŘÍMĚ**

 české prostředí	 1-3 lůžka na pokoji
 62 míst	 klimatizace
 možnost polopenze či plné penze	 vlastní příslušenství
 od 32 € za osobu a noc	 pomoc s organizací pouti

POUTNÍ DŮM

Nabízí celoročně komfortní ubytování pro jednotlivce, skupiny, farní poutě v klidném prostředí, kde se domluvíte česky. Nachází se v centru Říma nedaleko Vatikánu. Na náměstí sv. Petra je to přibližně 15 minut klidné chůze. V domě je kaple, kde je denně sloužena mše svatá. Hostům jsou k dispozici kněz i řeholní sestry.

WWW.VELEHRAD.IT
velehrad.roma@gmail.com, +420 577 440 070

Katedrálu zdobí „VÝJEVY Z APOKALYPSY“

Do presbytáře českobudějovické katedrály sv. Mikuláše byly 18. března slavnostně instalovány monumentální tapisérie obrazového cyklu „VÝJEVY Z APOKALYPSY“, jejichž autorem je celosvětově uznávaný slovinský umělec, teolog a jezuita P. Marko Rupnik, S.J. O těchto tapisériích jsme podrobně informovali v březnovém vydání našeho časopisu Setkání.

Otec biskup požehnal nová umělecká díla; Foto: Iva Horálková / Člověk a víra

Děkan katedrály děkuje Robertu Golobovi; Foto: Iva Horálková / Člověk a víra

V úvodu slavnostní modlitby večerních chval přivítal diecézní biskup Vlastimil Kročil všechny přítomné. Mezi nimi byli pan senátor Ladislav Faktor, jihočeský hejtmán Martin Kuba, Chargé d'Affaires apoštolské nunciatury Mons. Giuseppe Silvestrini, autor výtvarného díla P. Marko Rupnik a také pan Robert Golob, v jehož tkalcovské dílně byly tapisérie vyrobeny.

P. Rupnik ve svém obsáhlém proslovu nejprve vysvětlil, proč křesťanská církev již v antických dobách milovala a oceňovala tapisérie: „Boží slovo není jeden text, je to tkáň, tkanina, je to jeden organismus. Maria, matka boží, otcové církve ji nazývali tkadlenou Božího slova. Svátý Efrém Syrský napsal nádherný hymnus, kde popisuje Marii, která tká chrámovou oponu. Maria ale netkala pouze tu chrámovou oponu, ona tkala tu pravou oponu, kterou je Tělo Krista. Díky Marii my jsme vlastně poslouchali Slovo. Díky Marii můžeme vidět slovo, které se stalo tkaninou.“ Otec Rupnik také objasnil skutečný význam opony, o které se píše v knize Exodus, 26: „Oddělení (oponou) bylo proto, aby se člověk nesnažil přivlastnit si Boha. Bůh se nechce stát pro člověka předmětem, kdy by člověk mohl používat Boha jak sám chce, neboť člověk je v neustálém pokušení, aby si člověk Bohem sloužil pro sebe sama.“ ... „Tato opona také ukazuje na to, že Bůh stále doprovází člověka, i když to člověk nevidí. Bůh je stále přítomen, Bůh se svázal s člověkem, patří k člověku, ale schovává se, aby se člověk nestal pánem Boha samotného.“ Projev otce Rupnika byl plný zajímavých a velmi hlubokých myšlenek a je nemožné udělat z něho smysluplný zkrácený výtah. Všem proto doporučujeme vyslechnout si celé znění na videozáznamu z obřadu, který najdete na YouTube kanálu „Biskupství českobudějovické“.

Po vystoupení otce Rupnika požehnal nová umělecká díla otec biskup Vlastimil Kročil.

Následovalo vystoupení děkana katedrály Dr. Zdeňka Mareše, zahájené slovy 118. žalmu: „Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho.“ Pater Mareš připomněl, že prvním, kdo navrhl vyzdobení katedrály výjevy z Apokalypsy, byl kdysi

Po obřadu mohli přítomní výjimečně vstoupit do presbytáře a prohlédnout si tapisérie zblízka; Foto: Iva Horálková / Člověk a víra

otec biskup Jiří. „A přiznám se, že já sám jsem tehdy byl poněkud na pochybách. Ale ve chvíli, kdy jsem se zde na tomto místě poprvé setkal s paterem Markem Rupnikem, tak jsem změnil svůj názor. Pater Marko tehdy zajásal, když slyšel to, o čem biskup Jiří kdysi mluvil, a řekl, no to je přesně to, co tady ten presbytář potřebuje, tady se musí objevit apokalypsa.“ Pan děkan také poděkoval autorovi, tkalcovské dílně pana Roberta Goloba, všem sponzorům a dobrodincům a také diecéznímu biskupovi. Pater Mareš nakonec popřál i všem přítomným Josefům k jejich nadcházejícímu svátku (19. března).

V samém závěru obřadu pak diecézní biskup udělil požehnání všem přítomným.

Videozáznam celého obřadu si můžete prohlédnout na YouTube kanálu „Biskupství českobudějovické“.

Petr Samec

PODĚKOVÁNÍ děkana katedrály sponzorům tapisérií

Toto všechno by se samozřejmě nedalo realizovat bez velkorysé podpory mnoha sponzorů a dobrodinců, ať už se jedná o nejrůznější instituce, ať už se jedná o samosprávu našeho města, různé firmy, ale i jednotlivce, a to z řad farníků nebo přátel, také ale farností, nebo chcete-li farních společenství, kněží, kteří jsou zde přítomni v presbytáři, ale i vás, laiků.

V tuto chvíli bych však rád zmínil alespoň pětici z těch, které lze právem považovat za patrony tohoto výtvarného díla. Naše zvláštní poděkování a také mimořádnou vděčnost zasluhuje paní doktorka Zlatuše Čaňová, inženýr Miroslav Mühlböck ze společnosti R.A.T.C., inženýr Milan Teplý, generální ředitel Madety, doktor Bohumil Koutník a nakonec inženýr Pavel Schwarz.

Noc kostelů

Letošní „Noc kostelů“ se bude konat v pátek 10. 6. 2022 a ještě nyní je možné přihlásit jednotlivé kostely na www.nockostelu.cz v sekci Elektronická přihláška. Připomínám, že přihlášení je nutné každý rok znovu, ale jedná se o nutnou operaci, která zabere asi dvě minuty času.

Datum 10. 6. nabízí v celospolečenském přesahu v naší zemi souvislost s výročí vyhlazení Lidic, a tak může i vybízet k zamyslení nad tématem vztahu křesťanů a církví k totalitním režimům dvacátého století, nad tématem často bolestným, ale současně důležitým pro pochopení mnohého v naší současnosti, včetně bolestné zkušenosti posledních měsíců.

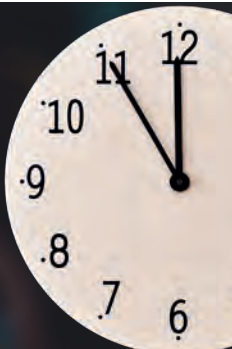
V naší diecézi je nepochybně další příležitost, kterou není možno nezmínit: totiž padesáté výročí úmrtí českobudějovického biskupa a kandidáta blahořečení Mons. Josefa Hloucha. Protože tato událost připadá právě na termín Noci kostelů, je velice vhodné a užitečné, aby se při této příležitosti mohli návštěvníci akce seznámit blíže s touto významnou postavou, s jeho stopou, kterou zanechal v jednotlivých farnostech naší diecéze.

Prosím, povzbudme jednotlivá společenství i jednotlivce k využití této akce, která přináší dlouhodobě své plody a setkává se s velmi kladným ohlasem v prostředí věřících i nevěřících. Jako katolíci můžeme propojit své síly a spolupracovat také s křesťany jiných církví tam, kde jsou k tomu vhodné podmínky – i to je jedinečná příležitost.

V první větě tohoto článku je napsáno, že Noc kostelů „se“ koná. Za zvrtné zájmeno „se“ můžeme často skrývat naši pasivitu a očekávání, že se to nějak vyřeší, aniž bychom si připustili, že to někdo musí vyřešit, vykonat a možná by často stačilo jen málo, abychom místo zájmena použili přímo jméno – své, či toho, kdo bude ochoten nechat se povzbudit k otevření kostela. Jsem k dispozici k odpovědím na veškeré dotazy, týkající se této akce na tel. čísle 731 402 857 a na e-mailové adrese: **dekanstvicb@centrum.cz**.

S díky za veškerou podporu a za již vykonanou práci.

*Štěpán Hadač,
koordinátor akce "Noc kostelů" v českobudějovické diecézi*

ČESKÉ BUDĚJOVICE WAKE UP 22

křesťanský letniční kulturní
STREET FESTIVAL

28. 5. 2022 | 16.00 - 21.00

wakeupfestival.cz

Festival je podporován Statutárním městem České Budějovice

SPOLEK
MOST

PASTORAČNÍ
STŘEDISKO BISKUPSTVÍ
ČESKOBUDĚJOVICKÉ

cb
Českobudějovice

Z diáře otce biskupa VLASTIMILA KROČILA

- 23. 5.** 14:30 Praha: ČBK, Rada pro laiky a hnutí
- 29. 5.** 10:00 Soběslav: biřmování
- 31. 5.** Praha: ČBK, Ekonomicko-právní komise
- 5. 6.** 9:00 Č. Budějovice, katedrála: biřmování
- 10. 6.** 17:00 Č. Budějovice, katedrála: vzpomínková mše sv. na Mons. Josefa Hloucha
- 11. 6.** Nové Hradky: festival rodin
- 12. 6.** 10:00 Sušice: biřmování

Změna vyhrazena

Tapisérie, královské umění pro reprezentaci svatyně Boží

Tapisérie, gobelín, „mobilní freska severu“, nebo prostě nástěnný koberec, představuje velmi ušlechtilý a nejkrásnější řemeslný předmět dějin umění. Pokud chceme o tomto předmětu mluvit v souvislosti s bohoslužbou, vydáme se hodně daleko, do druhé knihy Mojžíšovy.

Boží hrob v krakovské katedrále – v pozadí tapisérie „Příběh Kaina a Ábela“; Foto: archiv katedrály v Krakově

Detail z tapisérie „Příběh Kaina a Ábela“ v krakovské katedrále: scéna „Kain zabíjí Ábela“; Foto: archiv katedrály v Krakově

Tam se ve 36. kapitole (verš 8 a následující) mluví o deseti jemných tkaninách z modré a červené příze, červeno-fialové vlny, na nichž jsou vyšiti cherubové. Umísťovat rozměrné tkaniny do interiéru je velmi stará tradice a vrací nás až do starověkého Egypta a Orientu. Tam se po staletí zdokonalovalo tkalcovské umění. Proto v Egyptě již ve 2. a 3. století můžeme v koptských (křesťanských) komunitách pozorovat vysokou úroveň těchto výrobků. Expanzí Arabů, kteří převzali od obyvatel dobytých území jejich tkalcovské znalosti, se toto řemeslo dostalo na Pyrenejský poloostrov a na jih Francie. První zmínky o tapisériích v chrámech se tam objevily v 9. století, když Angilelmus, biskup z Auxerre, daroval tapisérie své katedrále k výzdobě chóru.

Nejstarší evropská tapisérie z kostela svatého Gereona z Kolína nad Rýnem z 11. století je nizozemského původu. V tomto období se tapisérie pořizovaly především pro katedrální chrámy, neboť se jednalo o velmi drahou záležitost. Tapisérie sloužily jako honosné dekorace a plnily reprezentativní funkci u významných církevních a královských obřadů. Měly ale také funkci zcela praktickou – tepelně izolační. Nejdůležitější bohoslužby, při nichž se gotická katedrála doslova celá oblékla do tapisérii, byly korunovace císařů a králů. Tento zvyk přetrval až do 18. století.

Zlatým obdobím pro tapisérie bylo 16. až 18. století. Centrem tohoto umění se tehdy stalo Španělské Nizozemí (hlavně Brusel). Umění výroby tapisérii se někdy označuje jako

„pokorné“, neboť výroba osmidílného cyklu trvala od 126 do 146 měsíců práce. Na konci 18. století se přitom pracovalo až s 1800 barevnými odstíny. Umění tapisérii, někdy označované za „královské“, bylo populární mezi monarchy: např. Ludvík XIV. ve Francii a Stuartovci v Anglii založili v 17. století královské manufaktury.

Jedním z nejznámějších cyklů gotických tapisérii, jenž má duchovní náplní nejbližší k cyklu v katedrále svatého Mikuláše v Českých Budějovicích je tzv. **Apokalypsa z Angers**. Toto jedinečné a rozsáhlé dílo čítalo původně 90 scén ze Zjevení svatého apoštola Jana, rozdělených do 6 částí (každá o rozměrech 24 m x 6,1 m). Do dnešních dnů se dochovalo 71 scén. Dílo vzniklo pro Ludvíka I. z Valois (1339–1384), vévodu z Anjou, jenž byl druhým synem francouzského krále Jana II. Dobrého a Bony, dcery českého krále Jana Lucemburského. Kartony k cyklu namaloval nizozemský malíř Jean Bondol, známý jako Hennequin de Bruges (1340–1400). Soubor tapisérii byl utkáán v letech 1377–1382 v pařížské dílně Roberta Ponçoina, pronajaté přes Nicolase Bataille'a, obchodníka s textilem. Není známo, kde byl cyklus původně umístěn. Mohl být jak v pařížské katedrále, tak i na zámku, v němž sídlili vévodové z Anjou. Někteří historici se domnívají, že tapisérie mohly sloužit i k ozdobě místa, kde probíhaly turnaje rytířů na koních. Vznik díla měl i ideologický kontext v době, kdy se odehrával politický a mocenský souboj dynastie Valois s anglickou dynastií Plantagenetů během Stoleté války. V roce 1480 se cyklus dostal do katedrály v Angers, kde

visel až do drancování za Francouzské revoluce. Tehdy byly tapisérie dokonce zavěšeny ve stájích. Od roku 1870 tapisérie opět zdobily interiér katedrály Angers a od šedesátých let 20. století je cyklus vystaven na místním zámku. Téma Apokalypsy svatého Jana bylo ve 14. a 15. století hodně populární, neboť představovalo souboj dobra se zlem, znázorněný bitvou mezi anděly a bestiiemi, nakonec završený konečným Božím vítězstvím a věčnou vládou Krista.

Mezi významné církevní soubory tapisérii ve světě patří **Vatikánské cykly**. Mezi nimi zaujímá přední místo cyklus vycházející ze **Skutků apoštolů**. Jeho obsahem je život svatých apoštolů Petra a Pavla. Byl utkán pro papeže Lva X. (Giovanni Medici 1475–1521, papežem od 1513), jenž si toto dílo objednal v roce 1514. Původně se počítalo s 16 tapisériemi. Cyklus vznikl dle návrhů významného umělce renesance Raffaela Santi (1483–1520), který namaloval za pomoci svých žáků 10 kardonů o různých velikostech (největší má 3,5 x 5,4 metrů). Dílo bylo určeno k výzdobě Sixtinské kaple a celý cyklus byl utkán v Bruselu v dílně Pietera van Aelsta. Sám umělec se na hotové dílo patrně už nepodíval, neboť tapisérie byly do Říma dodány mezi léty 1519 až 1520 (dokončeny byly na svátek svatého Štěpána 26. 12. 1519) a v Sixtinské kapli instalovány až v roce 1531. Při příležitosti výročí umělcova narození v roce 1983 a jeho úmrtí v roce 2020 byl tento soubor dočasně vystaven na zdech Sixtinské kaple. Jinak je trvale vystaven ve Vatikánských muzeích v galerii tapisérií (*Galleria degli Arazzi*). Tento soubor se v minulosti (a některé kusy i dnes) využíval k výzdobě chrámu svatého Petra jak v interiéru (často za papežským trůnem, jako součást baldachýnu), tak na fasádě v exteriéru, obzvláště při slavnostech Petra a Pavla.

Vatikánská muzea se mohou pochlubit i tzv. barberiniovským cyklem 10 tapisérií na téma **Život papeže Urbana VIII.** (Maffeo Barberini 1568–1644, papežem od 1623). Na nich je mimo jiné zachyceno i posvěcení baziliky svatého Petra tímto papežem. Tento cyklus dal zhotovit synovec papeže Urbana VIII. kardinál Francesco Barberini (1597–1679) v jím založené manufaktuře na tapisérie v Římě v roce 1627.

Soubor tapisérií od Rafaela Santiho byl v roce 2020 dočasně vystaven v Sixtinské kapli; Foto: archiv autora

Jak bylo zmíněno, tapisérie se hojně používaly k výzdobě papežských bazilik. Odkazem na tuto tradici je i v současnosti umísťování na karton malovaných velkorozměrných obrazů nových blahoslavených a svatých. Děje se tak při jejich povýšení na oltář k veřejné účtce, kdy se tyto malby umísťují do tapisérie, kde je pouze bordura, což je dekorativní rám v barokním slohu. Po prohlášení kanonizace nebo beatifikace nastává odhalení obrazu nově kanonizovaného nebo beatifikovaného. Při mši svaté, kterou sloužil na Velikonoční neděli (17. 4. 2022) Svatý otec papež František, bylo možné spatřit dva obrazy Michaela archanděla a svatého Josefa zavěšené ze dvou postranních balkonů baziliky svatého Petra, které jsou umístěné do tohoto speciálního „bordurového“ typu tapisérii.

Dalším cyklem barokních tapisérii, jenž zdobily jeden z nejvýznamnějších chrámů světa, je cyklus **„Triumf (vítězství) pravdy eucharistie nad herezí“** z katedrály svatých Tří králů a svatého Petra, sídla kolínských arcibiskupů kurfiřtů. Na toto téma byl nejdříve v Belgii utkán (v letech 1627–1632) cyklus osmi tapisérií podle návrhů velkého mistra Petra Pavla Rubense (1577–1640) pro infantku Isabelu Kláru Eugénii Habsburskou (1566–1633). Ta pak dílo darovala madridskému královskému klášteru Las Descalzas Reales, kde mělo sloužit hlavně při slavnosti Božího Těla. Druhý cyklus utkaný kolem roku 1640 pro presbytář katedrály v Kolíně objednal děkan tamější kapituly Wilhelm Egon von Fürstenberg (1626–1682). Presbytář nad chórovými kanovníckými lavicemi zdobily tyto tapisérie až do roku 1842. Při rozšíření katedrály v 19. století se však staly nepotřebnými a bohužel skončily na zemi jako koberce při významných církevních slavnostech. Dnešní doba jim ale navrátila jejich původní význam: každoročně od Velikonoc do slavnosti Božího těla opouštějí dómské muzeum a jsou zavěšené mezi sloupky střední lodi.

Poměrně velkou kolekci tapisérií se může pochlubit primaciální katedrála Nanebevzetí Panny Marie ve španělském Toledu. V ní je další cyklus **„Triumf (vítězství) pravdy eucharistie nad herezí“** z přelomu 17. a 18. století, ale také

Katedrála v Kolíně nad Rýnem se pyšní souborem devíti barokních tapisérií od Petra Pavla Rubense; Zdroj: Wikimedia Commons – Frank Vincentz

V Toledu se i dnes při slavnosti Božího těla vyvěšují tapisérie na fasádu katedrály;
Foto: archiv autora

řada dalších tapisérií na jiný biblická a církevní téma. Prvotním impulzem pro výrobu tapisérií bývaly především velké církevní slavnosti vázané na slavnostní procesí, jako slavnost Těla a Krve Páně (Boží Tělo). Tapisérie se používaly nejen v interiérech, ale také v exteriérech, při slavnostních průvodech panovníků a jejich rodin. Fasády paláců aristokratů a významných rodin se přitom doslova oblékaly. Tapiserie s erby majitelů objektů, nebo s různými církevními i světskými motivy, dotvářely slavnostní atmosféru na nejvyšší úrovni a reprezentovaly jak událost samotnou, tak vlastníky staveb.

Nám poměrně blízká katedrála v polském Krakově, zasvěcená Panně Marii, svatému Stanislavovi, biskupovi a našemu svatému Václavovi, se může pochlubit kolekcí 28 tapisérií. Některé z nich zdobí její interiér celoročně. V lodi chrámu je to starozákonní **Příběh Jakuba**, dar biskupa Jana Małachowského (1623–1699). Cyklus původně 8 tapisérií z bruselské dílny Jakuba van Zeunena byl vytvořený kolem roku 1650. Po II. světové válce se tento cyklus vrátil na původní místo až v roce 1980. V presbytáři visí dále cyklus osmi nizozemských verdur, tapisérií přírody a zvířat s erbem biskupa Ondřeje Trzebieckého (1607–1679), který je odkázal svému biskupskému chrámu. Právě katedrála v Krakově je příkladem, jak během liturgického roku pracovat s bohatým dědictvím minulosti. Na významné svátky a slavnosti se tam využívají liturgické i dekorační předměty z vlastních sbírek. Na Velký Pátek se v kapli s Božím hrobem zavěšuje pozdně renesanční tapisérie s příběhem Kaina a Ábela. Je to nejstarší tapisérie z katedrální sbírky, dar biskupa Jakuba Zadzika (1582–1642).

Pořízením cyklu „Výjevy z Apokalypsy“ se katedrála svatého Mikuláše v Českých Budějovicích zařadila mezi ty ojedinělé a významné chrámy, kde umění tapisérií žije v liturgii Církve i dnes. Přehled několika církevních kolekcí tapisérií nám ukazuje, jak výjimečné byly a jsou ty svatostánky, ve kterých můžeme obdivovat tuto tkanou krásu.

P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhich, O.Cr., Ph.D.

Foto: Robert Huneš

V & V (Vodňanské Velikonoce)

Bohatá liturgie a hojná účast. Hloubka prožitku a dotek Nebes. Skvělý kněz a radostné chvíle. Modlitba a rozjímání. Ticho a očekávání. Víra a radost. Takové bylo velikonoční triduum ve Vodňanech. Nadto netradičně završené křesťanským plesem v Bavorově. Zúčastnili se jej farníci společných farností ze Skočic, Vodňan, Bílska, Lomce, Bavorova či Chelčic, ale též ze vzdálenějšího Písku, Netolic, nebo Č. Budějovic. Tanec, soutěže pro velké i malé, tombola a vše, co se patří. Především ale lidská blízkost a vědomí společné radosti z událostí, jež křesťanům dávají smysl života a světa. Aleluja!

Robert Huneš, ředitel Hospice sv. Jana N. Neumanna, o.p.s.

Veliká plyšová ryba z Ukrajiny

„Thou art perfect then our ship hath touch'd upon the deserts of Bohemia?“ („Jsi si jistý, že naše loď přistála u českých pouští?“) – William Shakespeare: The Winter's Tale

To se ptá lord Antigonus námovníka v divadelní hře Williama Shakespeara „The Winter's Tale“ (Zimní pohádka). Čechy jsou u Shakespeara ostrovem a vládne v nich král Polixenes. „Poli-“ je řecky „mnoho“ a „xenos“ znamená „cizinec“ – jméno toho fiktivního panovníka ostrovních Čech se nyní stalo v Česku smutnou realitou, když u našich břehů přistála 200 000 lidí z Ukrajiny. Lidí, jimž nezbylo nic víc než veliká plyšová ryba, jakou jsem viděl nést jednu holčičku v poledne sedmáctého března u nádraží v Českých Budějovicích.

Člověk je nejsnáze osloven konkrétním osobním příběhem. A právě takový příběh mi poskytlo setkání s velkou plyšovou rybou té holčičky. A hned mi napadá, že jedno z prvních uvedení Zimní pohádky se konalo v únoru 1613, v předvečer sňatku Friedricha Falckého a anglické princezny Elizabeth. To ti dva ještě nevěděli, že se do Čech v budoucnu skutečně vydají. A že v Čechách budou vládnout. Byť jen krátce. Zimní král a zimní královna.

A tak nezbyvá než si přát, abychom jako naše vládce, kterým sloužíme, jak nejlépe umíme, vnímali i uprchlíky z Ukrajiny. A aby jejich vláda trvala také jen krátkou dobu a oni se mohli vrátit do svých domovů. Budou mít plné ruce práce s budováním své země. Ta veliká plyšová ryba může sice metaforicky znázorňovat vzpomínky na dočasně ztracený domov, jako poslední upomínku na něj. Ale může být symbolem vize pro budoucnost – vize znovu vybudované nezávislé Ukrajiny.

Jiří Sláma

Konference pro rodinu a o rodině

Pastorační středisko Biskupství českobudějovického pořádá **konferenci pro rodinu a o rodině „Pečuji o své blízké“**, která se uskuteční ve středu 22. června 2022 v novém sále zrekonstruované budovy biskupství v Českých Budějovicích. Dopolední program od 9:00 do 11:00 bude věnován všem pečujícím maminkám nebo tatínkům na mateřské dovolené i těm, kteří pečují o blízkou osobu ve své rodině. Dozvíme se, jak se utváří zdravé sebevědomí pečujících osob, co nabízejí různé organizace a spolky, které se zabývají touto problematikou a také si vyzkoušíme naše dovednosti v práci ve skupinkách. O vaše děti se postarají dobrovolníci, kteří si s nimi budou hrát. V podvečer se opět sejdem a popovídáme si o péči o uprchlíky a uslyšíme, jak to vidí uprchlíci sami. Přihlášky a další informace najdete na webu **Prolidi.online**. Určitě přijďte!

Martina Fürstová

Něžné doteky skrze EUCHARISTII

Třetí březnový víkend jsme se společně sešli na Lomci u Vodňan, abychom prožili postní duchovní obnovu na téma Eucharistie. Postní obnovou nás provázal P. Marcin Chmielewski.

Na krásném poutním místě se naše osmnáctičlenná skupinka duchovně občerstvila a vzájemně povzbudila při jednotlivých částech programu. Získali jsme také mnoho nových informací, jak prožívat nejdůležitější část mše svaté, Eucharistii, a jak se na setkání s Ježíšem připravit. Jak se každý z nás může na toto setkání připravovat už doma, při cestě na mši svatou a také pomocí různých křesťanských symbolů si více a lépe uvědomit, s kým se setkává na oltáři. Jaká je to pro člověka veliká milost, když se může setkat s živým Kristem. To jsme si také mohli ověřit při prezentaci Eucharistické zázraky.

Je potřeba také připomenout, že ten krásný společně strávený čas jsme mohli mít díky preciznímu servisu lomeckých sestřiček. Staraly se o nás báječně.

Protože jsme během tohoto víkendu nestačili probrat všechno a chceme se o Eucharistii dozvědět ještě více, plánujeme takové pokračování či druhý díl duchovní obnovy někdy ke konci letošního roku.

Diecézní centrum pro katechezi

KONFERENCE

pro rodinu a o rodině

"PEČUJI O SVÉ BLÍZKÉ"

22. 6. 2022

Biskupská 132/4, České Budějovice

9.00 – 11.00

Jak na zdravé sebevědomí pečujících osob?

PhDr. Marie Oujezdská (NCR)

Aktivita ve skupinách

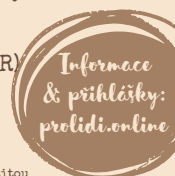
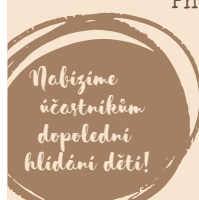
Prezentace organizací, které se zabývají podporou těch, kteří pečují.

18.00 – 20.00

Péče o uprchlíky očima pečujících a jak to vidí uprchlíci sami?

PhDr. Alena Poláčková (DCR)

Společné sdílení.

Konference se koná pod záštitou
1. nám. hejtmana Jihočeského kraje Františka Tuliře

PASTORAČNÍ STŘEDISKO BISKUPSTVÍ
ČESKOBUDĚJOVICKÉ

SPOLEK
MOST
ČESKÉ BUDĚJOVICE

Personalalia

A. Životní jubilea:

R. D. JLic. Mag. theol. Stanislav Brožka

oslavil 12. 4. 2022 své čtyřicáté narozeniny.

P. Mgr. Ján Augustin Grambal, OPraem.

oslaví 4. 5. 2022 své padesáté narozeniny.

R. D. Mgr. Ivo Valášek

oslavil 13. 4. 2022 své šedesáté narozeniny.

R. D. Mgr. Jaroslav Šmejkal

oslavil 15. 4. 2022 své šedesáté narozeniny.

Všem jubilantům upřímně blahopřejeme.

B. Výročí kněžského svěcení:

R. D. Mgr. Marcin Krzysztof Chmielewski oslaví

11. 5. 2022 své dvacáté výročí kněžského svěcení.

R. D. ThLic. Jaroslav Zygmunt oslaví 11. 5. 2022 své dvacáté výročí kněžského svěcení.

R. D. Ing. Mgr. Jan Špaček, dr. h. c. oslaví 11. 5. 2022 své dvacáté výročí kněžského svěcení.

R. D. Ing. Jiří Špiřík, Th.D. oslaví 8. 5. 2022 své dvacáté páté výročí kněžského svěcení.

K výročí kněžského svěcení upřímně blahopřejeme.

C. Úmrtí:

R. D. Jiří Cihelna, výpomocný duchovní, zemřel 4. 3. 2022

v Mladé Vožici. Po zádušní mši sv. v kostele sv. Martina v Mladé Vožici dne 12. 3. 2022 byl převezen do Hartvíkova, kde byl pohřben do rodinného hrobu na místním hřbitově.

R. I. P.

«Jenom jeden je váš Mistr, a vy všichni jste bratři».

«K čemu hledat pravdu, když žije vtělená v Ježíšovi, Bohočlověku? Pokud nás přitahuje pravda, zanechme všeho, hledejme Ježíše a následujme ho».

K takovému závěru dospěla Chiara, když ještě jako mladá hledala pravdu.

HLEDAT PRAVDU

S prvními přítelkyněmi začíná číst evangelium. Tato slova jsou «jedinečná, věčná, fascinující»; slova, která nepatří minulosti, jako sbírka výroků nějaké historické postavy, **ale jsou to slova, která Ježíš nadále adresuje nám, tak jako všem lidem kdekoli a kdykoli a mohou se proměnit v život.**

JE JEŽÍŠ OPRAVDU NAŠÍM MISTREM?

Obklopuje nás řada životních filozofií, řada myslitelů. Nicméně Ježíšova slova mají takovou hloubku a schopnost nás vtáhnout, jakou jiná slova, ať již jde o slova filozofů, politiků či básníků, nemají. **Jsou to slova, která, jsou-li uváděna do života, dávají plnost života, předávají Boží život.** A když evangelium pronikne do naší duše, promění nás, získáme myšlení Ježíše, Ježíš se stane naším Učitelem.

SDÍLET ZKUŠENOSTI

Slovo života si můžeme číst společně, aby sám Ježíš - který žije mezi těmi, kdo se shromažďují v jeho jménu - nám radil, jak ho máme žít. Můžeme si sdílet zkušenosti, které jsme zakusili, když jsme ho žili. Chiara vypráví, že když takto začaly žít evangelium: «Cítily jsme povinnost sdělovat druhým, co jsme zakoušely, i proto, že jsme si byly vědomy, že **zkušenost, kterou dáváme, zůstává a posiluje náš vnitřní život, zatímco když ji nedáváme, naše duše se pomalu ochuzuje.** Žily jsme tedy Slovo intenzivně během celého dne a výsledky jsme pak sdílely nejen mezi sebou, ale i s těmi, kteří se přidružili k první skupině. (...) Když jsme žily Slovo, nebylo to již naše 'já' nebo naše 'my', kdo žil, ale Slovo žilo ve mně, v našem společenství. Byla to křesťanská revoluce se všemi důsledky».

NAŠE ZKUŠENOSTI

CRISTINA (Itálie)

TMA MI ZATEMŇOVALA OČI

Už od pondělí od rána ten týden neprobíhal moc dobře: zdálo se mi, jakoby mi nikdo nerozuměl. Měla jsem jasný dojem, že už není nikdo, kdo by mě podpořil nebo stál na mé straně.

Skoro jsem si na to zvykla a téměř jsem si tím byla jistá, že jakoukoli věc bych řekla nebo udělala, našla bych někoho, kdo by se mi smál. V těchto dnech jsem nedokázala vidět nic pozitivního a všechno, co se mi do té doby zdálo pěkné, nyní pěkné nebylo: tma mi zatemňovala oči.

A pak jsem šla v neděli na mši a najednou jsem pochopila, jaké bylo to pravé světlo, které mi chybělo, které jsem skutečně potřebovala: bylo to Slovo Boží!

To světlo bylo ve mně celý týden v každé chvíli, ale byla jsem tak uzavřená sama do sebe a tak smutná, že jsem tomu slovu nenaslouchala a nedovolila jsem Ježíši, aby do mě vstoupil a naplnil se mnou svou vůli! Byla jsem šťastná, že jsem při tomto setkání s Bohem znovu našla touhu Žít!

Jeho slovo a možnost znovu ho zakusit v sobě, mi dalo sílu, den za dnem žít a přijímat Jeho vůli s radostí, abych svědčila všem, že Jeho láska pro každého z nás je nekonečná a neustálá, a to i ve chvíli, kdy se od Boha nenecháme milovat! V síle této zkušenosti jsem pochopila, že abych žila Slovo, které jsem znovu objevila, mohu začít právě u jedné spolužačky ze třídy, která mě bezdůvodně začala nesnášet a odbývat mě. Jestli jsem ji i já předtím odbývala, díky této prožité zkušenosti, jsem pochopila, že ji nemiluji tak jako Ježíše, který je i v ní, i když se považuje za nevěřící. A tak jsem se rozhodla, že ji budu milovat dvojnásob, aby cítila, jak krásná a důležitá je láska Boží!

centro.rpu@focolare.org

Světlo, které jsem potřebovala: Slovo Boží!

Milujme se navzájem

„Nové přikázání
vám dávám: Milujte se
navzájem“ (Jan 13,34).

Obrázky si vybarvi a přemýšlej, jak bys podle toho mohl/a žít i ty?

Na obrázku vidíme Poslední večeři.
Po ní umyl Ježíš svým apoštolům nohy.

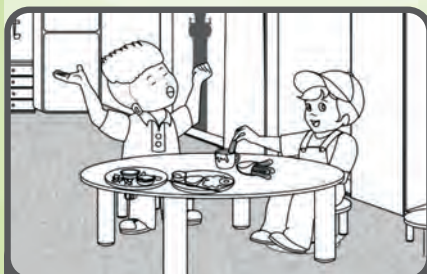
Ježíš vysvětluje, proč to udělal a nechává
apoštolům své poslední, nejdůležitější
přikázání.

Říká jim: „Milujte jedni druhé“.
Jedná se o vzájemnou lásku,
stejnou lásku, která je v Nebi.

Jednou nebyla moje maminka doma
a můj starší bratr mi připravil jídlo.

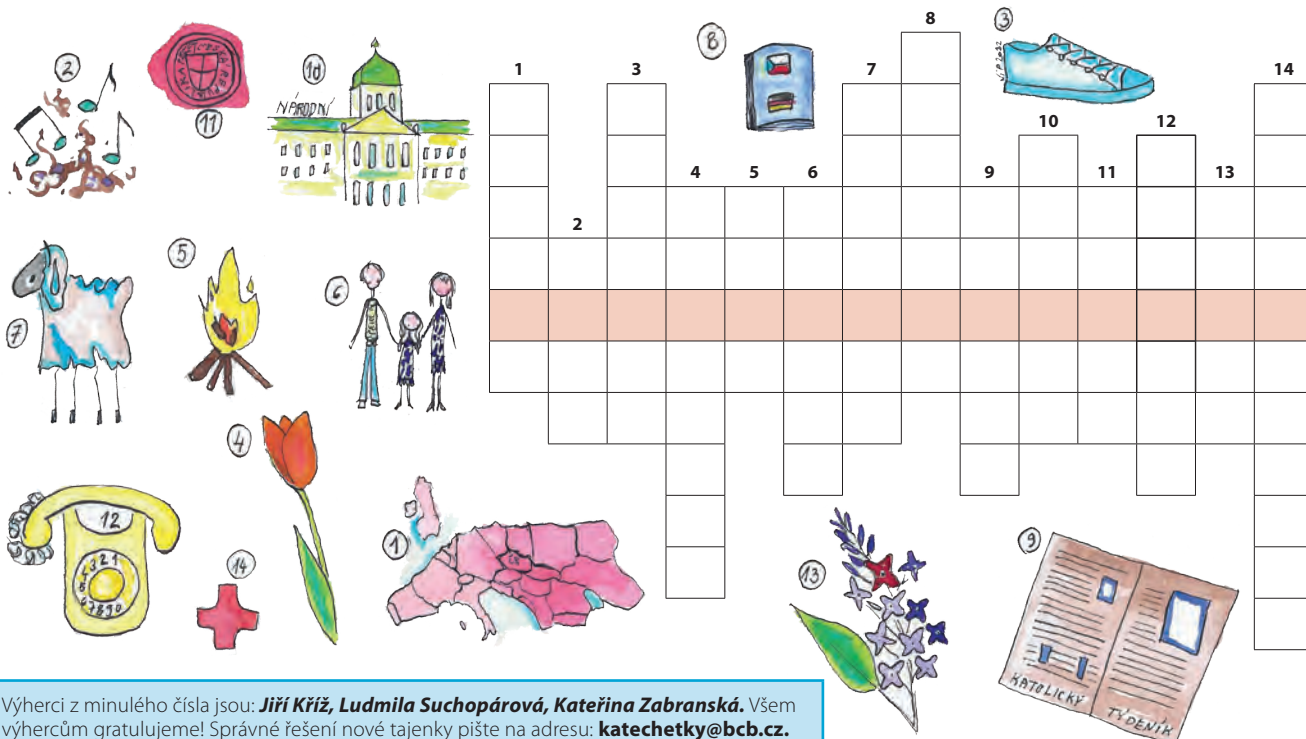
Po večeři jsem viděl, že je unavený
a chtěl si odpočinout.

A tak jsem běžel do kuchyně umýt nádobí.
Zkušenost udělal Pablo z Mexika.

„Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem.“ (Jan 13, 34)

V dnešním verši nám apoštol Jan připomíná Ježíšova slova, která pronesl v době před svým zatčením, jako nové přikázání. Máme druhé milovat stejně jako Ježíš miluje nás. Tak moc, že za každého z nás položil život na kříži, ale přemohl smrt a žije. Aleluja! Víte, jak se jmenuje událost, kdy se to stalo? (viz tajenka).

Výherci z minulého čísla jsou: **Jiří Kříž, Ludmila Suchopárová, Kateřina Zabranská.** Všem výhercům gratulujeme! Správné řešení nové tajenky pište na adresu: katechetky@bcb.cz.

Učitelé z biskupského gymnázia se vydali za svatým Mikulášem

„Mikuláš se lidem do paměti zapsal jako člověk, který pomáhá. Jeho velikostí nebylo hrdinství, které se nechává mučit, zavřít a popravit. Jeho velikostí byla neustálá každodenní dobrota a laskavost.“ (Benedikt XVI.)

„Milé paní učitelky, vážení páni učitelé, vážení zaměstnanci školy, již delší dobu uvažujeme o tom, že bychom mohli udělat společnou pouť do turecké Myry, kde působil a byl pohřben patron naší diecéze sv. Mikuláš.“ Tato úvodní věta z dopisu vedení školy odstartovala přípravy na pouť učitelů z biskupského gymnázia za patronem naší diecéze, svatým Mikulášem do turecké Myry.

K putování se přihlásilo celkem osmnáct zájemců z řad pedagogů a jejich rodinných příslušníků. A jak jistě víte, u každé správné pouti nesmí chybět duchovní doprovod. Této role se s radostí ujal páter Bohuslav Richter.

Do Antálie, která byla naším výchozím bodem, jsme odletěli z Prahy přes Istanbul. Hned následující den po příletu jsme navštívili hlavní cíl naší cesty – **chrám v Myře**. Potěšilo nás, že kostel, ve kterém kázal a posléze byl pohřben svatý Mikuláš, prochází rekonstrukcí a zároveň zde probíhá i archeologický průzkum. Ve zrenovovaných prostorách chrámu měl otec Bohuslav duchovní zamyšlení s přímluvami, kdy jsme společně vzpomněli na naši diecézi, na studenty a také na probíhající konflikt na Ukrajině. Poté následovala společná modlitba.

Dalším vrcholem naší poutě byla návštěva domu, kde dle pověsti pobývala Panna Maria, Ježíšova matka na sklonku svého života. Malé kamenné **stavení na Slavičím kopci poblíž**

Promluva otce Bohuslava; Foto: Martin Maršík

Společné foto účastníků poutě v Myře; Foto: Martin Maršík

Efesu bylo oficiálním poutním místem prohlášeno v roce 1951. Nenápadný dům, který je turisticky vyhledávaný, je ukryt v borovém lese. My jsme měli štěstí, protože v době naší návštěvy drobně přšelo a také poutnická sezóna ještě nezačala. Protože turistů bylo málo, vše jsme si mohli v klidu prohlédnout. V samotném stavení jsou dvě malé místnosti, přičemž v té druhé je skromný oltář se sochou Panny Marie. Většina z nás zde zapálila svíčky. Jen několik metrů od domu je pramen s údajně léčivou vodou. Dům Panny Marie mají na starosti řádové sestry, které bydlí v nedalekém klášteře. Sestry byly tak ochotné, že nám zapůjčily svou kapli a otec Bohuslav zde pro nás celebroid mši svatou. V samotném Efesu jsme samozřejmě nemohli vynechat návštěvu **hrobu sv. Jana** – „Miláčka Páně“. O významnosti tohoto místa svědčí i to, že v roce 2006 zde sloužil mši papež Benedikt XVI.

Když po osmi dnech naše pouť skončila, byli jsme smutní. Vyděli jsme ale spoustu křesťansky zajímavých míst a máme teď s odstupem času o čem přemýšlet. A abychom se měli na co těšit, začínáme již plánovat pouť na příští rok. Společně se vydáme do Jordánska, a kromě jiného navštívíme i místo, kde byl pokřtěn sám Ježíš Kristus.

Ing. Martin Maršík, Ph.D., ředitel Bigy

Dům Panny Marie – Slavičí hora; Foto: Martin Maršík

Vnitřek kostela sv. Mikuláše v Myře; Foto: Martin Maršík

Zrestaurované fresky v chrámu sv. Mikuláše; Foto: Martin Maršík

Detail hrobu sv. Jana s účastníci poutě – Efes; Foto: Martin Maršík

Biskupské gymnázium a církevní základní škola pomáhají

Adaptační třída v budově Kongregace Školských sester de Notre Dame; Foto: Petr Samec

Jak všichni víme, obyvatelé Ukrajiny nezažívají v současné době lehké časy. Do České republiky přišly statisíce ukrajinských občanů, kteří hledají v naší zemi bezpečí a klidný domov. Je naší povinností těmto lidem pomoci, o to více, že mezi nimi je velké množství dětí

Při Biskupském gymnáziu J. N. Neumanna a církevní základní škole byly zřízeny adaptační skupiny pro ukrajinské děti ve věku šest až devět let. Smyslem těchto skupin je připravit žáky na přechod do české školy, naučit je základům českého jazyka a v neposlední řadě i pomoci jejich rodičům s hlídáním. Téměř všechny ukrajinské maminky již totiž pracují... V dopoledních hodinách vyučují žáky české paní učitelky a v odpoledních hodinách s dětmi naopak pracují paní učitelky z Ukrajiny. Těm ale pomáhají studenti z teologické a sociálně-zdravotní fakulty a z biskupského gymnázia. Protože na biskupském gymnáziu, ani na církevní základní škole nebyly žádné volné prostory, byli jsme moc vděční za velkorysou nabídku od Kongregace Školských sester de Notre Dame, která poskytla dvě volné třídy ve svém areálu. V současné době adaptační skupiny navštěvuje celkem 32 dětí a kapacita obou tříd je zcela zaplněna. A jak dále pomáháme? Ve večerních hodinách probíhají na biskupském gymnáziu kurzy českého jazyka, které navštěvují dospělí občané Ukrajiny, ve spolupráci s diecézní charitou studenti a žáci zorganizovali finanční a materiální sbírku. Závěrem tedy můžeme říci – pedagogové, studenti a žáci z biskupského gymnázia a církevní základní školy pomáhají co mohou, ale důležitější je možná to, že všichni pomáhají rádi a dobrovolně!

Martin Maršík

Slavnostní bohoslužba ke cti bl. Karla I.

V pátek 1. dubna 2022 uplynulo 100 let od úmrtí blahoslaveného Karla I., posledního českého krále a rakousko-uherského císaře. Karel I. zemřel ve vyhnanství na ostrově Madeira ve věku necelých 35 let.

Svůj osud vypovězeného panovníka a své utrpení nesl s odevzdaností do vůle Boží. Svědkové jeho posledních chvil popisují, že zemřel s pohledem upřeným na Nejsvětější svátost, údajně se slovy: „Proto musím tolik trpět, aby mé národy našly cestu k sobě“. Pohřben je v poutním kostele Nostra Senhora del Monte nad Funchalem. Tam očekává své vzkříšení, obklopen láskou a modlitbami obyvatel Madeiry a poutníků ze všech „jeho národů“, které na něho ani po sto letech nezapomněly.

K počtě této významné osobnosti se v českobudějovické katedrále sv. Mikuláše konala slavnostní bohoslužba celebrovaná otcem biskupem Vlastimilem Kročilem. Mimořádně důstojnou atmosféru obřadu v zaplněné katedrále dokreslila přítomnost čestné stráže příslušníků spolku „Jednadvadesátníci“ v dobových rakousko-uherských uniformách. Po celý den byl k účtě vystaven i relikviář s ostatkem bl. Karla, který byl do katedrály instalován 17. srpna 2020, tedy ve výroční den jeho narozenin (* 17. 8. 1887).

Odkaz Karla I. pro naši dobu

Karel I. se narodil 17. 8. 1887 na zámku Persenbeug v Dolním Rakousku a dostal jméno Karel František Josef. Jeho rodiči byli arcivévoda Otto Habsburský a princezna Marie Josefa Saská. Karel prošel hlubokou katolickou výchovou a byl znám velkou láskou k Nejsvětější svátosti oltářní a k Božskému Srdci Ježíšovu. Všechna důležitá rozhodnutí činil na základě modlitby. Na trůn nastoupil 21. 11. 2016. Povolání státníka a politika chápal především jako násle-

dování Krista a službu lidem. Hlavním cílem jeho krátké vlády bylo ukončení I. světové války. Snažil se zmírnit utrpení vojáků i strádání civilního obyvatelstva. Jako jediný z odpovědných představitelů válčících států podporoval mírové snahy papeže Benedikta XV. I přesto, že se mu nepodařilo válku ukončit, udělal alespoň vše proto, aby rozpad monarchie proběhl bez krveprolití. V červenci 2017 rozsáhlou amnestií osvobodil politické vězně (např. K. Kramáře, A. Rašína a V. Klobáče). Velmi důležité bylo jeho setkání s Václavem Klobáčem, místopředsedou Národního výboru československého (a později prvním československým ministrem národní obrody), se kterým 14. října 1918 dohodl pokojné předání moci v Praze.

V sociálních otázkách předběhl Karel I. svou dobu. Bez ohledu na špatnou hospodářskou situaci za války prosadil v monarchii – na základě učení sociální nauky církve – rozsáhlé a vzorné sociální zákonodárství. Od roku 1917 tak mělo Rakousko-Uhersko jako první země světa ministerstva sociálních věcí a ministerstvo veřejného zdraví. Sociální zákonodárství Rakousko-Uherska pak převzaly téměř všechny nástupnické státy.

To vše byly důvody k tomu, že již v roce 1923 podal Wilhelm Miklas (v letech 1928–1938 prezident Rakouské republiky) podnět k zahájení procesu beatifikace Karla I. Blahoslaveným prohlásil císaře Karla I. papež Jan Pavel II. dne 3. 10. 2004.

Silný vztah Karla I. k Českým zemím

Bl. Karel I. měl velmi silný citový vztah k Českým zemím, kde prožil více než 6 let. V roce 1906 začal na Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze studovat právo, dějiny a ekonomii. V létě 1908 byl povolán k vojenské službě do posádky v Brandýse nad Labem v hodnosti nadporučíka dragounského regimentu č. 7 vévody Lotrinského. Aktivně se účastnil společenského života a mluvil velmi dobře česky. Ve vyprávění pamětníků, v zápisech městské kroniky, ve filmových záběrech a na fotografiích zůstala uchována četná svědectví o jeho dobré a otevřené povaze. 21. 10. 1911 se na zámku Schwarza am Steinfeld oženil se Zitou Bourbonso-Parmskou. Již v listopadu 1911 se novomanželé vrátili do Brandýsa, kde vedli klidný a spokojený život.

Na jaře 1912 byl 7. pluk převelen do posádky Kolomyje v Haliči, ale do Brandýsa a do Staré Boleslavi se Karel i Zita každoročně vraceli na dovolené i k císařským návštěvám. Císařovna Zita až do konce svého dlouhého života (zemřela 14. 3. 1989) vzpomínala na pobyt v Brandýse jako na jedinou dobu společného štěstí. Silný citový vztah Karla I. k Brandýsu nad Labem – Staré Boleslavi potvrzuje také skutečnost, že od roku 2011 je v chrámu Nanebevzetí Panny Marie uložena jeho relikvie. V Českých Budějovicích byl Karel I. symbolicky „přítomen“ od 8. 4. 1916 do roku 1919 názvem náměstí: dnešní Senovážné náměstí se tehdy oficiálně jmenovalo "Náměstí arcivévody Karla Františka Josefa".

Petr Samec

NEPOMUK: Mše za sv. Jana a bl. Karla I.

Mše v kostele sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku dne 20. března 2022, kterou celebroidl českobudějovický světící biskup Mons. Pavel Posád, byla věnována 629. výročí umučení sv. Jana Nepomuckého a zároveň 100. výročí úmrtí posledního českého krále bl. Karla I.

Čestná stráž „Pětatřicátníků“ a PhDr. Milan Novák; Foto: Pavel Motejzík

Foto: Pavel Motejzík

Součástí mše byly relikvie obou světců. Habsburkové měli sv. Jana Nepomuckého ve velké úctě, byl patronem jejich domu, zasloužili se o jeho blahorečení i svatořečení a pravidelně navštěvovali Janův hrob v katedrále sv. Víta v Praze i Janovo rodiště – město Nepomuk. PhDr. Milan Novák, osobní pobočník arcivévody Karla Habsburského, požádá 1. dubna na Madeiře o darování a umístění stálé relikvie do kostela sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku. Ta by měla být slavnostně do kostela umístěna přesně za rok, při 630. výročí umučení sv. Jana Nepomuckého. Bude se jednat o jedinou relikvii v rámci Plzeňského kraje. V českobudějovické diecézi tak budou od příštího roku dvě relikvie bl. Karla I. První relikvie byla slavnostně instalována do českobudějovické katedrály 17. srpna 2020. Zároveň ve Svatojánském muzeu Nepomuk vznikne stálá expozice k počtě rodu Habsburků ve spojení ke sv. Janu Nepomuckému.

Hlavními hosty nedělní mše svaté v Nepomuku byli:

Mgr. Nina Nováková, poslankyně Parlamentu ČR, předsedkyně Matice staroboleslavské a jeden ze strážců Palladia země české, jmenovaných kardinálem Dukou, arcibiskupem pražským;

PhDr. Milan Novák, komandér papežského řádu sv. Řehoře Velikého, komtur řádu sv. Jiří, evropského řádu Domu Habsbursko-Lotrinského, představený Modlitební ligy císaře Karla I. v ČR, osobní pobočník arcivévody Karla Habsburského; **Ing. Gabriela Kalinová, CSc.**, členka výboru Sdružení pro záchranu Malostranského hřbitova, historička, spisovatelka, překladatelka;

Pěší pluk IR-35 Pětatřicátníků z Plzně.

Pavel Motejzík

Miloslav kardinál Vlk trochu jinak

V letošním roce, 17. května, by Miloslav kardinál Vlk oslavil své 90. narozeniny. Od jeho odchodu uplynulo již 5 let. Za tu dobu vyšla o něm řada „laudátií“, jak říkával. Rád bych se proto podělil se čtenáři našeho časopisu o několik vpravdě osobních vzpomínek, které přibližují Otce kardinála tak „trochu jinak“.

Miloslav Vlk (uprostřed) působil několik let jako sekretář biskupa J. Hloucha (Stanětica, 19. 7. 1970); Foto: archiv BCB

Pana kardinála jsem poznal, když mi bylo 14 let. Pracoval tehdy v Českých Budějovicích v městském archivu. Archiv jsme ještě s kamarádem Borkem navštívili v rámci branné hry „*Poznej svoje město*“. Pamatuji si, jak nám Miloslav Vlk velmi poutavě vyprávěl o výzkumném úkolu, který pracovníci archivu řešili, a to zmapovat osídlení města podle rozložení jednotlivých řemeslnických cechů. Až daleko později jsem pochopil, jak závažný úkol to byl.

Pak jsme se velmi dlouho neviděli. Přišel červen 1968 a návrat českobudějovického biskupa – legendy Josefa Hloucha. Miloslav Vlk, který v červnu 1968 ukončil studium teologie, byl první Hlouchův svěcenec po návratu do diecéze. Datum 23. června si velmi dobře pamatuji, protože v ten den měl můj tatínek narozeniny. Až mnohem později mi pan kardinál vyprávěl o svých plánech, které po vysvěcení měl: další studium v zahraničí. „*Ovšem biskup udělal pojd, pojd, pojd a už jsem byl jeho sekretářem na biskupství*“.

Působit jako sekretář „pana biskupa“, jak se o biskupu Hlouchovi mezi lidmi s úctou mluvilo, nebylo pro Miloslava Vlka vůbec jednoduché. Ani ne po dvouletém uvolnění začalo období tuhé normalizace. Sekretář Vlk měl nelehký úkol, koncipovat biskupovu korespondenci, pastorační opatření a co bylo vůbec nejtěžší, čelit narůstajícímu anticírkevnímu tlaku. Jednou obdržel biskup dopis od českobudějovického Městského národního výboru s požadavkem, aby biskupství vrátilo zpět městu „*biskupskou zahradu*“. Pan biskup si tehdy povzddechl „*Já přeci nemohu chodit v městě po parcích nebo si někde sednout na lavičku. Pak mi řeknou, že jsem důvodem pro*

Kardinál Vlk na výstavě ke 100. výročí úmrtí architekta Josefa Mockera (zleva kard. Vlk, nuncius Coppa, rada nunciatury Mons. Balvo, gen. ředitel Národního muzea doc. Stloukal, nám. ministra kultury dr. Novák, zády stojí dr. Čumlivský z Národního archivu); Foto: archiv Jana Kotouse

srocování lidí“. Miloslav Vlk připravil na přípis MěNV odpověď, kde odůvodnil nutnost užívání biskupské zahrady, nejenom zdravotním stavem pana biskupa, ale také argumentoval, že i v SSSR mají pravoslavné eparchie určité své zahrady. Nevím, jestli to byla poslední kapka oleje do ohně, ale zanedlouho byl nucen od svého biskupa odejít. Pan biskup odchod sekretáře komentoval slovy: „... *i toho mi vzali*...“. V naději, že nebude pronásledován tehdejším krajským církevním tajemníkem v Českých Budějovicích, určil posléze pan biskup Miloslavu Vlkovi za místo působení Rožmitál pod Třemšínem ve Středočeském kraji.

Potkali jsme se s Miloslavem Vlkem na biskupově pohřbu v červnu 1972 a domluvili jsme se na návštěvě koncem prázdnin. Přijeli jsme do Rožmitálu autem a P. Vlk neodolal, aby si nového Žigulíka nevyzkoušel. Jezdili jsme kolem Rožmitálu, s chutí řídil a pochvaloval si spojku. Pak jsme byli u něho na faře na obědě. Byl pátek a k obědu kulajda. O domácnost pečovala P. Miloslavovi jeho teta, výborná kuchařka. Kulajdu jsem jedl poprvé v životě. Maminka pocházela od Klatov a tam jihočeskou kulajdu neznali. Poprosil jsem o recept a když se později Miloslav Vlk stal kardinálem, vařila se u nás vždy „*kardinálská kulajda*“. A vaří se dodnes.

Působení Miloslava Vlka jako duchovního skončilo po několika letech odebráním státního souhlasu a nastalo období „*myče oken*“. Nesl to velmi statečně, řekl bych až se stoickým klidem. Jednou, když jsme se v Praze setkali, mi jen tak mezi řečí řekl: „*No bydlím v Rybné ulici, v takové malé komůrce. Ale co, poustevníci nežili ani tak*“. Pak ještě působil několik let jako archivář ve

Autor s Vlkem a Beránkem v chrámu sv. Petra v Římě (7. 5. 2011); Foto: archiv Jana Kotouse

Státní bance, až přišla „sametová revoluce“, návrat do duchovní správy a jmenování českobudějovickým biskupem.

Od jeho jmenování biskupem jsme se vídali častěji a docela pravidelně. Pracoval jsem tehdy na ministerstvu kultury a občas jsme se na ministerských akcích potkávali. V té době jsem také začal řešit pražský Vyšehrad, včetně obnovení činnosti Vyšehradské kapituly. Tady se biskup Vlk ukázal být nezastupitelným rádcem. Přispělo k tomu zejména jeho vzdělání historika – archiváře. Když jsem se s ním radil o nejrůznějších historickoprávních otázkách vývoje postavení kapituly, vždy mne dokázal nasměrovat správným směrem. Výsledek – Vyšehrad se vrátil v roce 1991 Vyšehradské kapitule, bez zdoluhavých restitučních řízení, bez soudů, bez konfliktů... A když biskup Vlk zasedl na svatovojtěšský stolec, spolupráce nabrala opravdu nečekaných obrátů. Základní pokyn zněl: „*Můžete si dělat co chcete, ale já o tom musím dopředu vědět.*“

Samozřejmě jsme se setkávali i mimo „úřad“. Rádi jsme spolu zašli na bifeť, který pan kardinál opravdu miloval. Právě s bifeťkem se pojí jedna žertovná vzpomínka. V pražské Křemencově ulici, v sousedství známého pivovaru U Fleků, otevřeli Argentinskou restauraci, kde podávali bifteky z pravého argentinského hovězího. Samozřejmě, jak jsem to zjistil, hned šla informace na Hradčany. V dohodnutém termínu pan kardinál přijel do restaurace, kde jsme na něho čekali s majitelem, který pocházel ze Sicílie. Společně s nastoupenými zaměstnanci uvítal Jeho Eminenci podle protokolu, včetně políbení prstenu. Když jsme se posadili ke stolu a objednali si aperitiv, pan restauratér přistoupil a otázal se: „*Vaše Eminence si bude přát beefsteak krvavý, medium nebo welldone?*“ Pan kardinál na něho úkosem pohlédl a konstatoval: „*Krvavý přirozeně, jsem vlk.*“

Ze svého jména si dokázal dělat nejen legraci, ale i vtipně je používat. Miloslav Vlk měl rád kolem sebe děti a vůbec mladé lidi. Jednou mladým posluchačům vyprávěl o kněžství, biskupech a dostal se až na kardinály. Velmi barvitě líčil historickou roli kardinálského stavu, různé přednosti a privilegia, až se dostal k otázce odlišností v oděvech. „*Všechno je stejné až na tu červenou čepičku. To zůstalo z Červené karkulky, když jí vlk spolkl.*“ Podobně to bylo i v dalším případě. Bylo po nějaké akci, která se mimořádně protáhla. Poněkud nervózní

Kardinál Vlk s autorem (24. 11. 2009); Foto: archiv Jana Kotouse

pan kardinál se na mne otočil se slovy „*Už půjdeme do té restaurace? Mám vlčí hlad.*“ V mém osobním archivu je fotografie pana kardinála, jak stojí při západu slunce před průčelím vyšehradské baziliky v chórovém kardinálském oděvu a dívá se na nově instalované mozaiky. Fotografie je opravdu mimořádně kvalitní. Když jí poprvé uviděl, říkal: „*To je nádhera, ty barvy, to by mohlo jít na výstavu. A pojmenujeme to.*“ Na otázku jak, suše odpověděl: „*Lupus ante portas*“ (Vlk před branami).

Měl jsem to štěstí být panu kardinálovi poměrně hodně blízko. Nebylo to ovšem vždy bez problémů a občas se hladina našeho vztahu rozvlnila. Zejména, když jsme se dostali do sporu pro nějaké historickoprávní problémy. Jedním z nich byla otázka tzv. maltézské farnosti u Pražského jezulátka. Nešlo o nic menšího než o aplikaci rozhodnutí císaře Josefa II. Byli jsme tehdy s přítelem Ladislavem Beránkem u pana kardinála na večeři v jeho novém bytě v Arcibiskupském paláci. Pan kardinál rozhodnutí Josefa II. zpochybňoval a docela ostře vystupoval proti mým argumentům. Došlo to tak daleko, že jsme na sebe dokonce přes stůl křičeli. Když bylo po večeři a my jsme odcházeli domů, Láďa to nevydržel a začal se panu kardinálovi omlouvat se slovy „*neměli jsme ty maltézáky otvírat.*“ „*Ale nás to s doktorem baví,*“ zněla odpověď. Dodneška si říkám, jaké jsem měl štěstí, mít často vedle sebe a být ve společenství s „*vlkem a beránkem,*“ pardon totiž s Vlkem a Beránkem.

JUDr. Jan Kotous

Kardinál Vlk s mládeží (léto 1998); Foto: archiv Jana Kotouse

Oblátská pomoc Ukrajině

Na Ukrajině v současnosti působí naši spolubratři misionáři obláti na 11 místech. Některé naše komunity a nám svěřené farnosti se nyní ocitly přímo uprostřed válečných bojů, jde především o domy v Černihivu, Poltavě, Tyvrivu... I tam ale samozřejmě zůstáváme i nadále přítomni spolu s našimi lidmi. Život se v našich farnostech často přesunul do podzemí komunit nebo kostelů. Spolubratři se dál snaží své farníky podporovat, slavit spolu s nimi svátosti, být jim nablízku...

Svědectví z Černihivu

Jedním z míst nejzasaženějších válkou je město Černihiv, které leží na hranici s Ruskem a Běloruskem. Ve městě, které bylo hned od počátku ruské invaze do Ukrajiny napadeno nepřátelskými silami, máme také oblátskou komunitu.

„Navzdory nebezpečí pokračuje v podzemí oblátského domu obyčejný život. Od samého začátku agrese se útočištěm stala i krypta našeho kostela, kde více než 40 lidí tráví noci. Kromě toho žije asi 30 lidí v podzemí oblátského domu, kde se schovávají před nepřetržitým bombardováním. Většinu z nich tvoří maminky s dětmi, které zde hledají bezpečné místo a mohou si také navzájem pomáhat, protože nyní začínají být problémy se zásobováním jídla a jiných nezbytných věcí. Všude jsou dlouhé fronty.“

Nikdy své lidi neopustíme!

V rozhovoru pro Vatican News otec Pavel Vyškovskij OMI ze své farnosti v Kyjevě uvedl, že jeho komunita pomáhá lidem se základními potřebami, jako je například jídlo, a také jim tváří v tvář válečným hrůzám poskytuje duchovní posilu. „*Jsme svědky toho, že mnoho lidí, kteří dříve nevěřili, nyní hledají Boha. Přicházejí k nám a poprvé přijímají svátosti.*“

Duchovní síla

Život na Ukrajině se očividně obrátil vzhůru nohama. Otec Pavel poukázal na to, že si lidé uvědomují, že „*každá noc může být vaší poslední. Lidé přicházejí každý den o své rodiče, děti, maminky, tatínky.*“ Otec Pavel uvedl, že on a jeho bratři obláti začali na facebooku vysílat každodenní mši, eucharistickou adoraci a také modlitbu breviáře pro farníky, kteří jsou ukryti ve svých domovech po celém Kyjevě. „*Jsou za to velmi vděční, protože jsou to pro ně těžké časy, zejména pro ty, kteří nemohou vycházet ven,*“ řekl. Dodal, že muži z farnosti často krátce přicházejí na

Z dopisu provinciála o. Pawla Zajaca OMI:

„Obláti zůstávají s lidmi. Otevírají své domy a kostely a poskytují útočiště těm, kteří ho hledají. Zůstávají ve vzájemném spojení a pořádají pravidelná online setkání. Během posledního sobotního setkání se kyjevská komunita musela uchýlit do krytu, protože sirény začaly ohlašovat útok.“

mši, aby přijali svaté přijímání, a pak se vracejí na svá stanoviště „bránit naši zemi.“

Potravinová pomoc

Oblátský kněz narozený na Ukrajině uvedl, že získat potraviny bylo nejtěžší na začátku války, ale v poslední době už nějaké dodávky přicházejí. Poté, co otec Pavel obdrží pomoc ze zahraničí, dělí se o všechny potraviny, které jsou k dispozici, a někteří farníci si odebírají ze svých skromných zásob, aby pomohli ostatním.

Vojenský kaplan Vadim Dorosh, OMI dodává: „*Civilní obyvatelstvo je bombardováno. Infrastruktura mnoha měst je zničena. Existují případy ostřelování civilních lidí, laiků i duchovních. Jsou zabijeny děti, ženy, důchodci. Uprchlíků je mnoho. Naši vojáci hrdinně brání svou vlast. Jako misionáři obláti jsme s lidmi a snažíme se pomáhat jeden druhému. My, obláti, sloužíme lidem tím, že organizujeme pomoc s jídlem a léky. Pomáháme také bránit naše města a vesnice. Já jako kaplan pomáhám našim vojákům tím, že se jim snažím zvedat náladu a dávám jim příležitost ke zpovědi. Všechny, kdo si toto přečtou, velmi prosím: modlete se za nás, abychom dokázali překonat zlo, které zotročuje ruskou vládu. Modlete se, abychom dokázali bojovat až do konce, do vítězství. Nemlčte tváří v tvář zločinům proti lidskosti a právu na svobodný život na Ukrajině. Sláva Ukrajině! Panno Maria, oroduj za nás!*“ končí svou výzvu misionář oblát.

Vlastimil Kadlec OMI a Hana Koukalová

Pokud se rozhodnete pomoci Ukrajině přes účet českého Oblátského misijního díla, váš příspěvek bude použit:

- na nákup potřebných věcí, které jsou pravidelně odváženy z polské oblátské komunity Niniwa přímo do Kyjeva. Autobusy se pak z Kyjeva vrací plné lidí, kteří před válkou prchají.
- na pomoc ukrajinským uprchlíkům ubytovaným v polských oblátských domech.
- na pomoc ukrajinským uprchlíkům v polské oblátské komunitě v Zahutyni přímo na hranicích s Ukrajinou.

Své příspěvky, prosíme, posílejte na český účet OMD: **244 816 241/0300**

Do poznámky připište heslo: **UKRAJINA / VS 690**

Za vaše dary moc děkujeme. Zároveň vás chceme jménem nás misionářů oblátů požádat o to, abyste ve své otevřenosti vůči Ukrajině, a především vůči ukrajinským uprchlíkům u nás i nadále vytrvali.

NOVÁ KNIHA: Návesní kaple jižních Čech a přilehlé Moravy I.

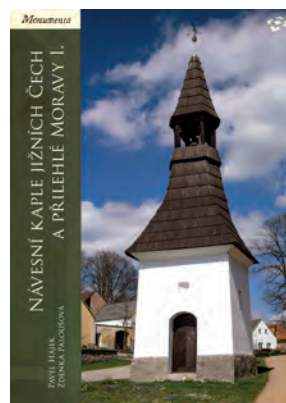
Typologie staveb do poloviny 19. století

Autoři: Pavel Hájek – Zdenka Paloušová

Na sklonku minulého roku vydalo českobudějovické pracoviště Národního památkového ústavu první svazek knihy věnované návesním kaplím vzniklým v našem regionu od 18. do poloviny 19. století. Fotograficky bohatě vybavená publikace, vydaná v rámci reprezentativní ediční řady Monumenta, zachycuje 284 lokalit, které tyto stavby obohacují svým nanejvýš harmonickým architektonickým a výtvarným řešením, a spoluurčují tak obecně vnímanou představu o jihočeské vesnici, „jak má být“. Co stálo za vznikem těchto staveb? K budování zvonice na vesnických návších nabádala státní i vrchnostenská protipožární nařízení druhé poloviny 18. století. Hluboce zbožná mentalita venkovanů ovšem nedokázala vnímat civilní ochranu obyvatel a jejich majetku bez kontextu duchovní záštity obce. Zvonice se tak od samého počátku propojovaly

s prostory určenými pro obrazy a sochy světců, konaly se zde osobní i kolektivní modlitby a v některých případech i liturgické úkony včetně sloužení mší svatých. Příběh proměn typologie těchto staveb na území vymezeném současnými hranicemi Jihočeského kraje je o to zajímavější, že splétá dvě tendence – vedle pozvolného nabývání sakrálního obsahu stavbiček pro výstražné zvonky i vliv odlišné situace na Moravě a v Dolním Rakousku, kde se rozsáhlejší prostory s liturgickými funkcemi objevovaly již v 18. století.

Kniha je za zvýhodněnou cenu 550,- Kč k dostání v Národním památkovém ústavu (Senovážné náměstí 6, České Budějovice) a na <https://www.npu.cz/e-shop>

Konference Aktivizace života farností

Nabízíme příležitost se setkat, nabrat sílu a odpočinout si v náročné době.

Pojďme sdílet nápady, zkušenosti a objevovat nové cesty v pastoraci napříč celou republikou!

Úterý 24. května 2022, Hradec Králové

Informace a přihláška: www.cirkev.cz/konference

Na setkání se těší: P. James Mallon (Proměna farnosti)

- Mons. Jindřich Bartoš ● P. Petr Bulvas ● P. Vojtěch Koukal ● Elva Frouz ● P. Rafał Kaca ● P. Vlastimil Kadlec
- P. Michael Martínek ● P. Kamil Obr ● P. Josef Ptáček ● P. Vítězslav Řehulka ● P. Martin Sklenář
- Mons. Josef Suchár ● P. Jan Uhlíř

Kontakt pro vaše dotazy: +420 604 196 736 ● vzdelavani@cirkev.cz

Extrémní křížová cesta byla letos EXTRÉMNÍ

Foto: Lukáš Malík

Účastníci EKC 2022 po úvodním briefingu; Foto: Lukáš Malík

V noci z 8. na 9. dubna se uskutečnil další ročník Extrémní Křížové Cesty (EKC) z Borovan. I tentokrát se na tuto vskutku extrémní cestu vydalo bezmála dvacet účastníků. Na výběr měli ze dvou tras. Jedna vedla z Borovan na Dobrou Vodu v Novohradských horách (40 km) a druhá z Borovan do neméně známého poutního místa Kájov (45 km).

V čem spočívá ona extrémnost této křížové cesty? Důvodů je hned několik. Jde se v noci, o samotě, v tichosti a délka trasy je minimálně 40 km. O extrémnost křížové cesty se letos postaralo i počasí, které vyprovázelo i vítalo účastníky silným deštěm a větrem. I tyto nástrahy však účastníci úspěšně zdolali a do cíle docházeli šťastní a spokojení. EKC poskytuje také řadu silných zážitků. Ať už jsou duchovního rázu, nebo například svítání na Dobré Vodě, na které vzpomínala řada účastníků. Zcela ojedinělý zážitek měl jeden poutník, který šel v tichosti hlubokou temnou nocí podél lesa a do nočního ticha na něj z posedu halekal myslivec.

Pokud by vás extrémní křížová cesta zajímala a chtěli byste se jí zúčastnit, tak dá-li Bůh, příští rok v pátek před Květnou nedělí 31. 3. se sejdem v Borovanech u jejího dalšího ročníku.

O Extrémní Křížové Cestě

Křížové cesty k postní době patří. V Polsku se z pátku 8. na sobotu 9. dubna vydaly desetitisíce věřících na více než tisícovku tras Extrémní křížové cesty. „Tradice Extrémní křížové cesty (EKC) se zrodila v Polsku v roce 2009. Její první trasa vedla z Krakova na Kalwarii Zebrzydowskou. Postupně se tato akce začala rozšiřovat do takových rozměrů, že se jí v roce 2018 zúčastnilo 100 tisíc lidí. Zvláštní požehnání získali účastníci dokonce od papeže Františka. EKC se postupně rozšiřuje i mimo Polsko,“ říká duchovní správce farnosti Borovany P. Ondřej Urbisz, který pochází z Polska a v jehož farnosti EKC pořádají již několik let.

Foto: Lukáš Malík

Na EKC letos vyšli poutníci v různých evropských zemích i severní Americe. V České republice byly letos připraveny 4 trasy. Náročné noční putování však není pro každého. Organizátoři proto zájemce upozorňují na úskalí. „Putování je určeno především pro osoby, které jsou fyzicky aktivní, zdravé, zvyklé na fyzickou námahu. Je třeba vzít v úvahu, že cesta v noci je mnohem náročnější a únavnější než v průběhu dne a je třeba být na to fyzicky a psychicky připravený,“ připomíná za organizátory Lukáš Malík z Borovan.

Více o EKC na <https://www.edk.org.pl/>

Vyjádření jedné z pravidelných účastnic:

Dobrý den pane Malík,
chtěla jsem Vám poděkovat za organizaci EKC! Bylo to super, zážitek s tou cestou spojený je těžko přenosný. Každý, kdo věděl že půjdu, se ptá, a já nejsem schopná ty prožitky popsat. Za malý zázrak považuji změnu počasí, které bylo oproti nepříznivé předpovědi najednou mnohem lepší! Těším se, že bude-li to jen trochu možné, vyrazím za rok zase. Děkuji. Pěkné dny, Barbora Reindlová

Lukáš Malík

NOVÁ EXPOZICE ve Svatojánském muzeu v Nepomuku

Svatojánské muzeum v Nepomuku ve spolupráci s městem Nepomuk a Maticí sv. Jana Nepomuckého vytváří novou expozici, nazvanou „Ať pro nás toto světlo svítí – Habsburkové a sv. Jan Nepomucký“.

Expozice bude otevřena na podzim tohoto roku. V letošním roce si totiž připomínáme 100. výročí úmrtí posledního českého krále, blahoslaveného Karla I. Habsburského. Naším záměrem je prokázat vděčnost rodu Habsburků za zájem, jež věnoval našemu světcí; chceme připomenout některé historické souvislosti s tímto zájmem spjaté ve stálé expozici.

Perlou této expozice bude moderní bronzový relikvíář s ostatkem blahoslaveného Karla I., který vytvoří sochař Václav Česák. Ostatek bude osobním darem rodu Habsburků světcovu rodišti, což je mimořádná pocta nejen pro Nepomuk, ale i pro celý Plzeňský kraj, protože půjde o jedinečný exponát v rámci kraje. Na expozici spolupracujeme s PhDr. Milanem Novákem, komandérem papežského řádu sv. Řehoře Velikého, komturem řádu sv. Jiří – evropského řádu Domu Habsbursko-Lotrinského, představeným Modlitební ligy císaře Karla I. Rakouského za mír mezi národy v českých zemích, a osobním pobočníkem arcivévody Karla Habsburského.

PhDr. Milan Novák byl, spolu se svou manželkou Mgr. Ninou Novákovou, také přítomen na poutní mši sv. slavené v Nepomuku v neděli 20. března. Mši celebroidal pomocný biskup českobudějovický Mons. Pavel Posád a z českobudějovické katedrály byl pro tuto příležitost dovezen relikvíář s ostatky bl. Karla I.

Celý habsburský rod, pro nějž byl katolicismus jedním z hlavních znaků politické moci, ctil sv. Jana Nepomuckého. Tento světec byl nejen patronem jejich domu, ale Habsburkové se především osobně zasloužili o Janovo blahorečení a svatořečení, měli nepomuckého světce ve velké úctě a často navštěvovali jeho hrob či rodiště. V kronice nepomucké fary lze například přečíst následující zápis: „Roku 1833 dne 1. srpna Jeho císařské a královské Veličenstvo Císař František I. za doprovodu císařovny Karoliny Augusty, kostel Sv. Jana Nepomuckého navštívil. Po modlitbě si chrámovou architekturu prohlédli, načež císař pronesl tato slova: „Vždy krásný kostel“. Císařovna dvakrát zopakovala: „Tak to je tedy to místo, kde se Sv. Jan narodil.“ Portál kostela byl ozdoben květinami a nesl iniciály císařského páru F a C. Jedno oko nezůstalo dojetím suché a jedno srdce nepohnuté.“

Ve Svatojánském muzeu máme zatím jeden exponát ukazující sepětí habsburského rodu s naším světcem. Je to trvale vystavený obraz z roku 1877, nazvaný „**Jan Nepomucký podává dopis vladaři**“. Zobrazuje scénu jednoho Janova zázraku. Habsburský císař Leopold I. (nar. 1740) přijímá zapečetěnou obálku od muže v černé klerice, kterého nezná a o němž mu ani jeho komorník

nedovedl říci, jak by se mohl k císaři dostat. V obálce je list s žádostí jedné chudé vdovy o zproštění vojenské povinnosti pro jejího jediného syna. Jak bylo tehdy zvykem, na hrob nepomuckého mučedníka ve svatovítské katedrále kladli lidé obálky se svými prosbami s nadějí, že budou vyslyšeni. Na obrazy v pozadí je namalována ona klečící vdova u hrobu Nepomukova. Císař pochopil, že jej navštívil sám Jan z Pomuku a vdovinu prosbu vyslyšel. Je třeba dodat, že v té době nebyl Jan ještě svatořečen.

Těšíme se, že naše muzeum bude obohaceno o další exponáty dokládající úctu Habsburků k neznámějšímu českému světcí a věříme, že to bude obohacující i pro návštěvníky muzea. Je pro nás velkou ctí, že můžeme novou expozici vytvořit.

Štěpánka Kodýdková,
ředitelka Svatojánského muzea v Nepomuku

IDEA RELIKVIÁŘE ostatků blahoslaveného Karla I. Habsburského

Relikviář, díky tomu, že uchovával ostatky svatých, měl vždy devoční význam. Právě proto lidé věřili, že má v sobě jakousi posvátnou sílu. Dotýkali se jej a to jim přinášelo ve spojení s modlitbou zvláštní požehnání spojené s mnoha zázraky. V katolických kostelech, kde se hojně vyskytují, je nejvíce drobných ostatkových relikvíářů ve tvaru drobné monstrance. Jsou v nich uchovávány drobné ostatky světců (kůstky, části oděvu). Mnohdy jsou relikvíáře pevnou součástí retabula oltáře. Z těchto předpokladů vychází i můj návrh.

Podstavec relikvíáře (provedení bronz) a horní část (provedení barevné sklo) vychází z doby bl. Karla I., kde hlavním znakem avantgardního umění byl především kubismus a modernismus. Horní část relikvíáře (provedení barevné sklo) je koncipována pro uložení ostatku na střed s náznakem symbolu holubice, odkazující na panovníka – mírotvůrce.

Zdroj: Václav Česák

Václav Česák – sochař, 15. 2. 2022

Foto: Pavel Motežlík

Arciděkanství Nepomuk má nově vybavený hudební sál

V prvním patře budovy barokního arciděkanství v Nepomuku se nachází rozměrný prostor, sloužící jako hudební sál. Podobný prostor je v Nepomuku jediný a je potřebný pro mnoho koncertů či přednášek, které probíhají nejen v rámci svatojanských akcí. Farnost Nepomuk díky dotaci z Programu rozvoje venkova ve výši 156 000 Kč, která činí 80 % celkových nákladů, sál v letošním roce nově zařídila padesáti masivními židlemi, osvětlením, kobercem či profesionální aparaturou, zahrnující reproduktory, mikrofony, stojany i mixážní pult.

První akcí pro veřejnost v nově vybaveném sále byl koncert „**Sředověká mše v době umučení svatého Jana z Pomuku**“ z konce 14. století, který proběhl během jarní nepomucké pouti dne 19. března 2022. Šlo o skutečnou raritu. Vystoupila sopranistka Anna Petřtylová a tenor Marek Žihla. Hudební doprovod na dobové nástroje zajistil Tomáš Hála. Během koncertu byly vystaveny originály pergamenových rukopisů notového záznamu z konce 14. století.

Partnery projektu jsou Matice sv. Jana Nepomuckého, z.s., Město Nepomuk a Pod Zelenou Horou, z.s.

Pavel Motežlík

Foto: Michaela Vránková

Vzpomínkové setkání v Českém Krumlově

V sobotu 19. 3. se konalo vzpomínkové setkání pozůstalých v kapli Panny Marie Bolestné a sv. Kříže na Křížové hoře nad Českým Krumlovem. Mši svatou za zemřelé pacienty zdejšího Domácího hospice sv. Víta sloužil P. Rafal Kaca. Účast příbuzných byla hojná. Následující agappé v ambitech u občerstvení bylo nikoli smutné. Naopak. Duchovní povzbuzení, vědomí naděje na budoucí setkání se zemřelými v Nebi i vděčnost pozůstalých příbuzných provázela vzpomínání na zesnulé, jejich životní příběhy, či společně prožité chvíle radosti i smutku.

Blízkým zesnulých se snažíme být oporou a pomáhat jim i v čase zármutku. Společně s našimi sestřičkami hovořili a přemítali, jak se jim nyní daří, co je pro ně obtížné. Mohli jsme být pro ně při setkání oporou a nadále se na nás mohou kdykoli obrátit o pomoc a podporu. Sdílená bolest, je poloviční bolest. A bolest odevzdaná Bohu snesitelnější.

V těchto chvílích platí snad více než jindy, že bez Boha se dá možná celkem dobře žít. Ovšem dost těžce se bez něj umírá.

Robert Huneš, ředitel Hospice sv. Jana N. Neumanna, o.p.s.

Sečteno! 491 489 Kč

Právě tolik letos darovali lidé na Sušicku během Tříkrálové sbírky. Velký podíl na této částce měli koledníci a jejich doprovod. Proto je Charita opět pozvala do místního kina, tentokrát na film Velký červený pes Clifford. Nejprve se uskutečnilo losování zajímavých dárků, kterého byl účasten nový ředitel sušické charity pan K. Weishaupel a náš vikář P. J. Zygmund. A jak vzpomíná na koledování Ondřej ze ZŠ Dlouhá Ves, která se letos zapojila poprvé? „No, bylo to celkem zajímavé, trochu zima, ale líbilo se mi to. Jedna holčička se bála toho černého vzadu...“, nechal se slyšet. Tak zase za rok!

Jiřina Panušková

Foto: Jiřina Panušková